

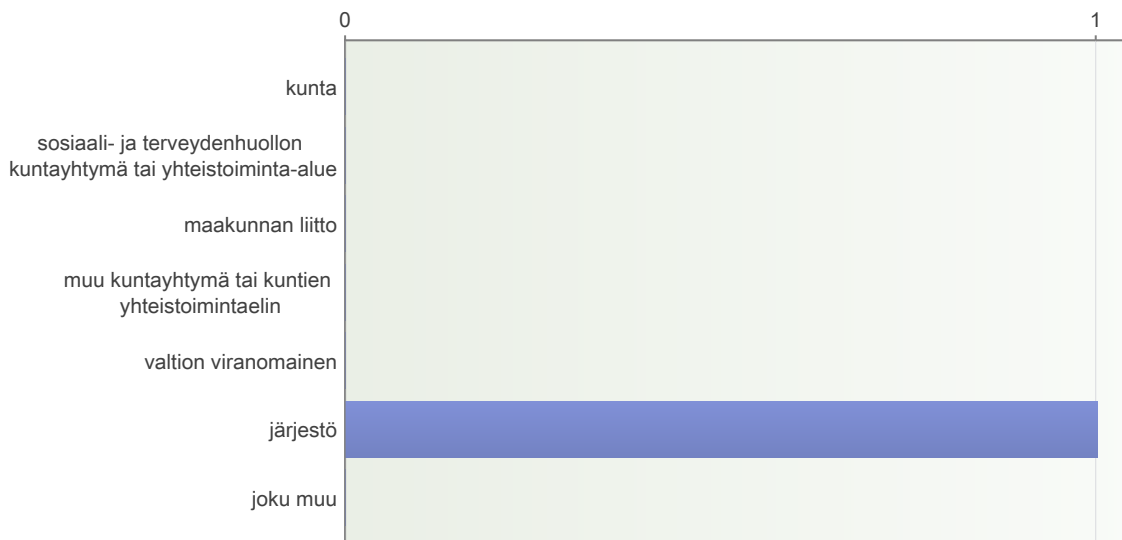
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Yva ry	Janna Riikonen	040 4559620 / janna_riikonen at golder.fi	Yva ry:n hallitus on sähköpostikokouksen välityksellä päättänyt 28.10.2016, että yhdistys jättää kyselyyn vastauksen toimialaansa kuuluvien kohtien osalta	Yva ry:n hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Ei vastauksia.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Ei vastauksia.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Ei vastauksia.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

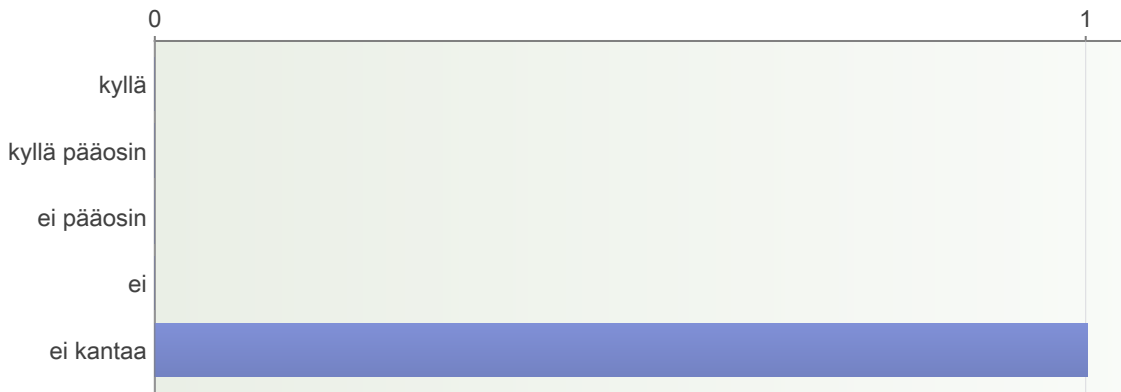

Avoimet vastaukset: ei kantaa

- Otamme kantaa vain yhdistyksen toimialaan liittyvältä osalta, ks. avoin vastaus Maakuntalain ehdotuksesta

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

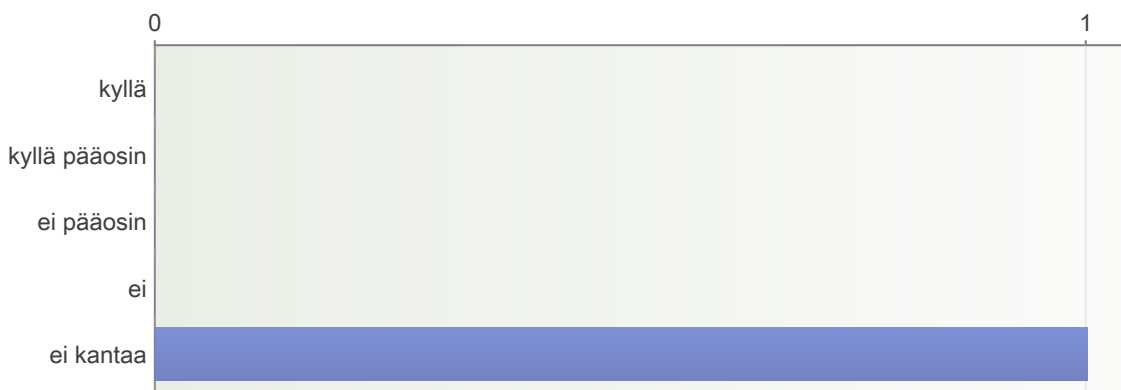
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

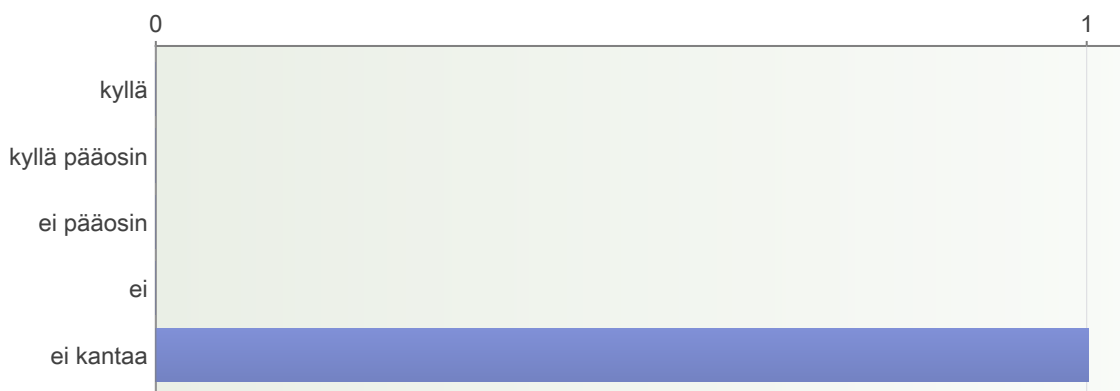
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Yhdistyksen kannanotto maakunnan tehtäviin yhdistyksen toimialan osalta (kysymys 6)

Maakuntaudistuksen tavoitteena on selkeyttää aluehallintoa ja luoda tarkoituksenmukainen työnjako kunnan, maakunnan ja valtion välille. Toimalansa mukaisesti Yva ry ottaa kantaa ympäristövaikutusten arvioinnin näkökulmasta. Tästä syystä annamme kannanoton kohtaan Ei kantaa, koska muiden kuin tässä käsiteltyjen tehtävien osalta emme halua kommentoida.

Yhdistys kiinnittää huomiota siihen, että nykyisten ELY-keskusten Y-vastuualueen tehtävistä suurin osa ei sisälly maakunnan tehtäviin. Yhdistys tulkitsee tämän siten, että nämä tehtävät ovat siirtymässä valtion aluehallintoon. Tätä yhdistys pitääkin perusteltuna.

Kuitenkin maakuntalain luonnoksen 2 luvun 6 §:ssä kohdan 20) mukaisesti vesien ja merensuojelu olisi jäämässä maakuntatasolle. Ympäristövaikutusten kannalta vesistöt ovat merkittävä osa sitä ympäristökokonaisuutta, johon vaikutuksia eri toiminnoista voi aiheutua. Mm. huomattavassa osassa Suomessa suoritettavia ympäristövaikutusten arviointeja (YVA) on ainakin jollakin tasolla selvitettävä mahdolliset vaikutukset vesistöihin.

Vesistöihin kohdistuvat vaikutukset kertautuvat välillisinä vaikutuksina myös muissa ympäristön osa-alueissa. Mm. monet eliölajit ja luontotyypit ovat suoraan riippuvaisia niihin liittyvän vesistön tilasta. Ihmisille ja yhteisöille voi aiheutua viihtyvyyteen, virkistyskäyttöön ja jopa terveyteen kohdistuvia vaikutuksia vesistöjen tilan muuttuessa, ja niin edelleen. Toisaalta ympäristönsuojelun vastuualueen piiriin kuuluvat asiat kuten erilaisten laitosten päästöjen ja niistä aiheutuvien vaikutusten kontrollointi ja valvonta liittyvät saumattomasti vesiensuojeluun, kun esimerkiksi päästöt usein ovat nimenomaan vesistöpäästöjä. Näistä syistä myös YVA-menettelyjen riittävyttä ja asianmukaisuutta arvioivan YVA-yhteysviranomaisen käytettävissä on oltava laaja vesiensuojelun tuntemus.

Vesiensuojelun ja ympäristön- ja luonnonsuojelun eriyttäminen eri hallintotasolle ei yhdistyksen näkemyksen mukaan ole perusteltua. Kohdan 19) mukaisesti ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden TOTEUTTAMINEN voi olla järkevää toteuttaa maakuntatasolla, mutta vastuun vesiensuojelusta tulisi olla samalla viranomaistasolla kuin ympäristön- ja luonnonsuojelu.

Luonnoksen 21) kohdassa mainittu ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen on syytä pitää mukana maakunnan tehtävissä, mutta lisäksi sama vastuu tulee asettaa myös valtion aluehallinnon ympäristöviranomaiselle

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

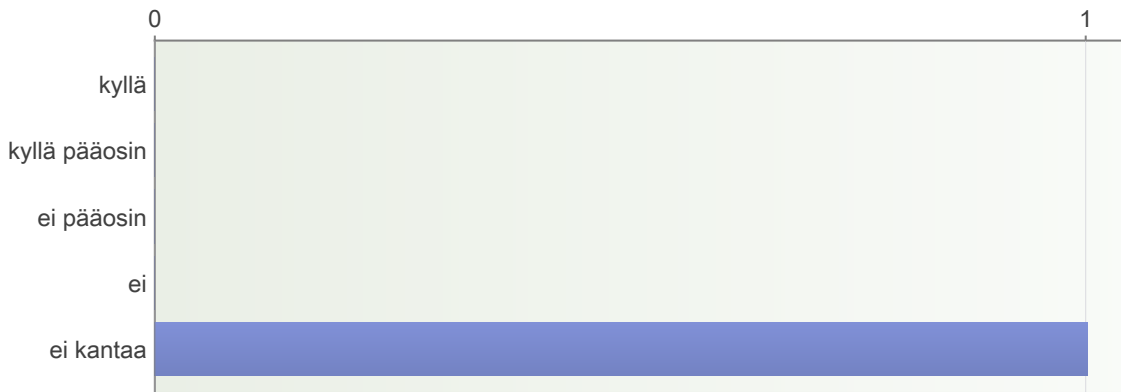
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

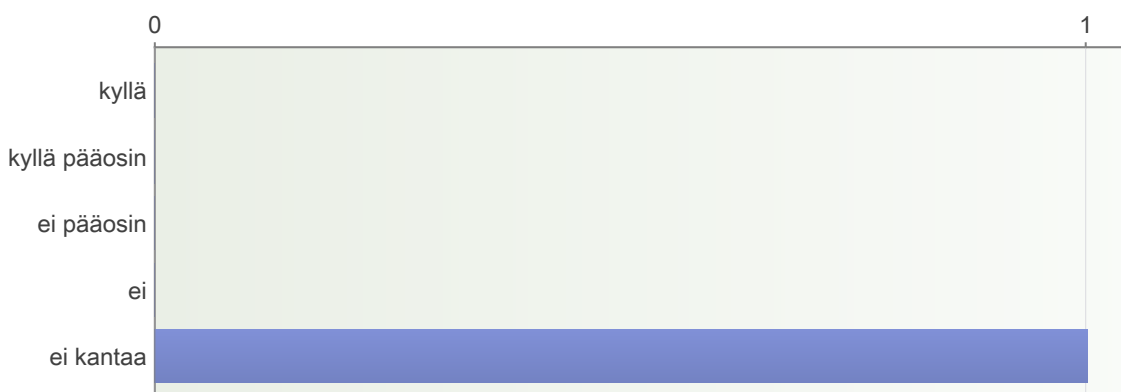
Avoimet vastaukset: ei kantaa

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Ei vastauksia.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalouksissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

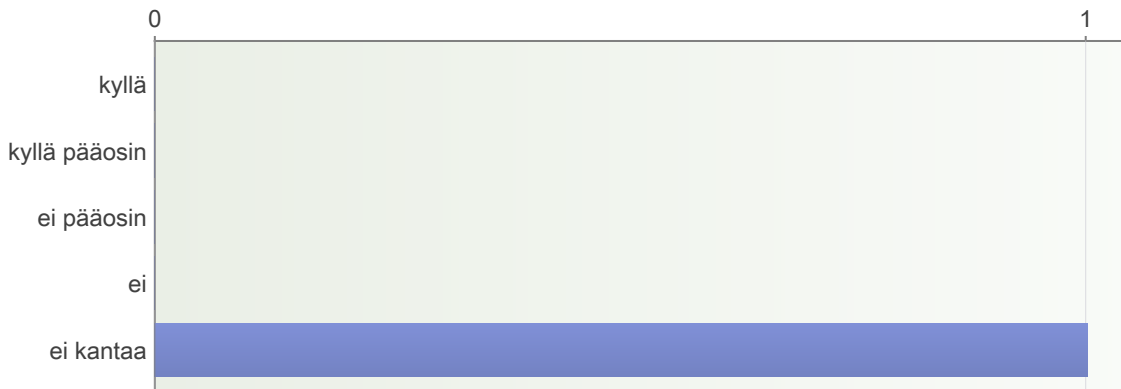
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

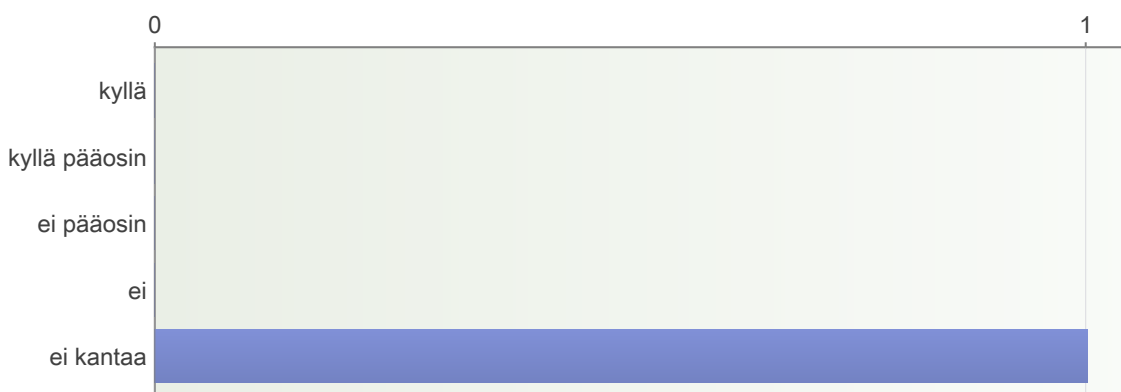
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Ei vastauksia.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaanpanolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

22. 20. Voimaanpanolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

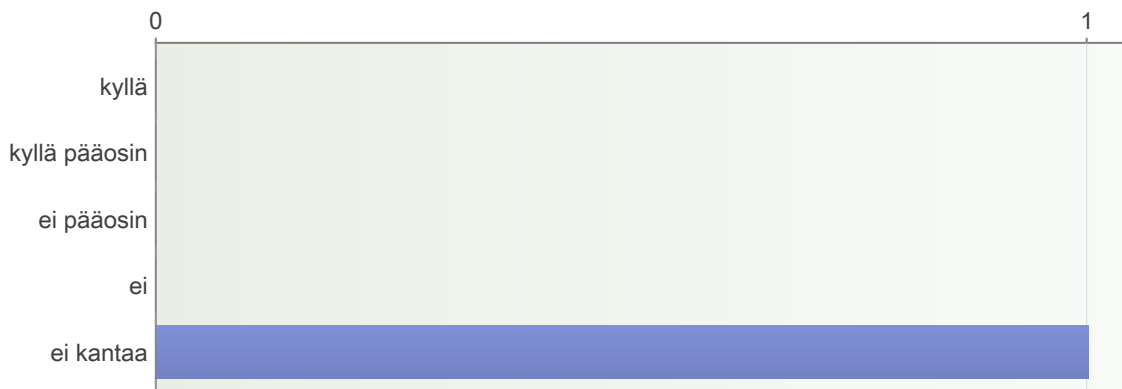

Avoimet vastaukset: ei kantaa

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

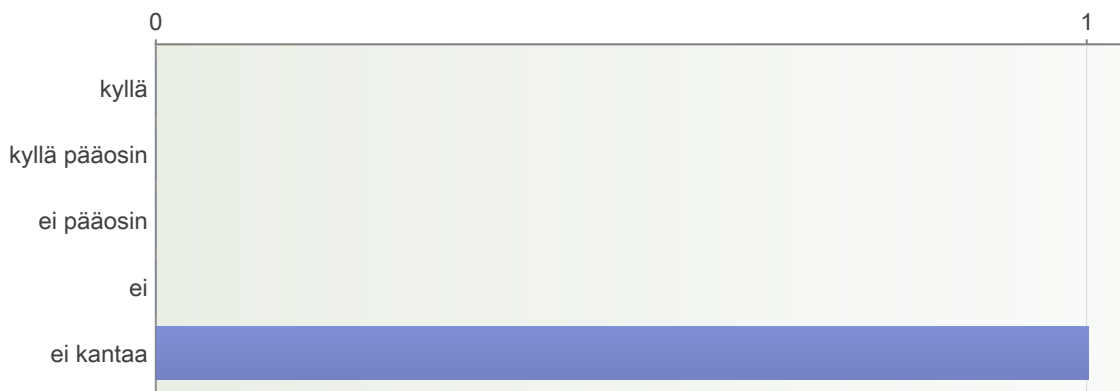
Avoimet vastaukset: ei kantaa

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

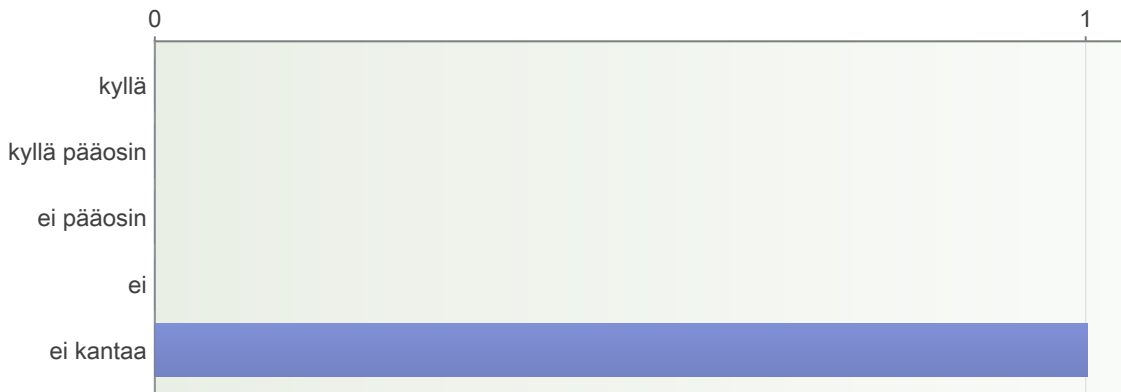
Avoimet vastaukset: ei kantaa

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

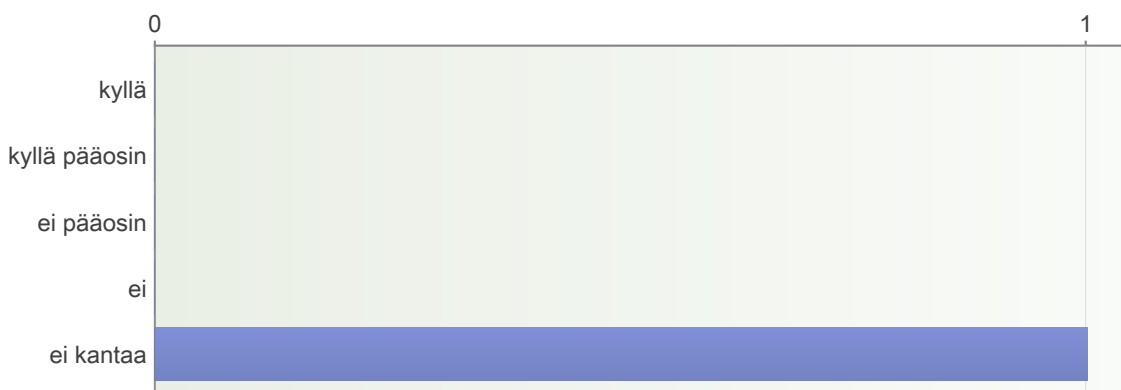
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

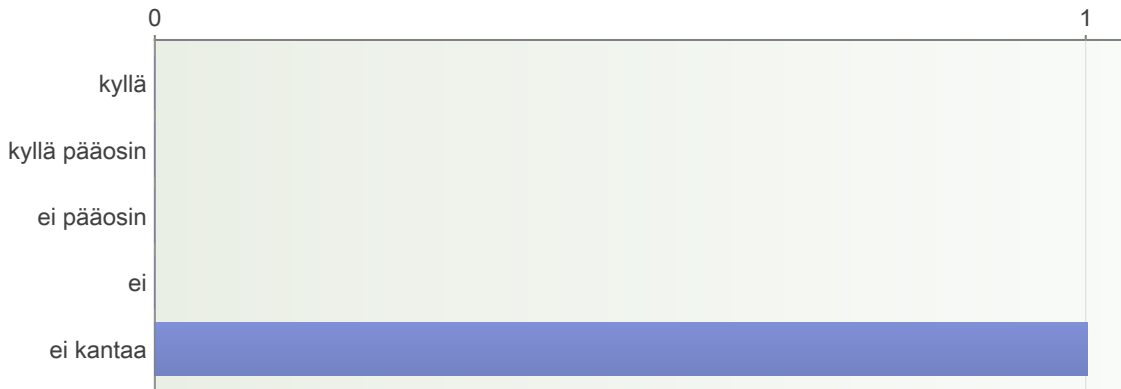
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

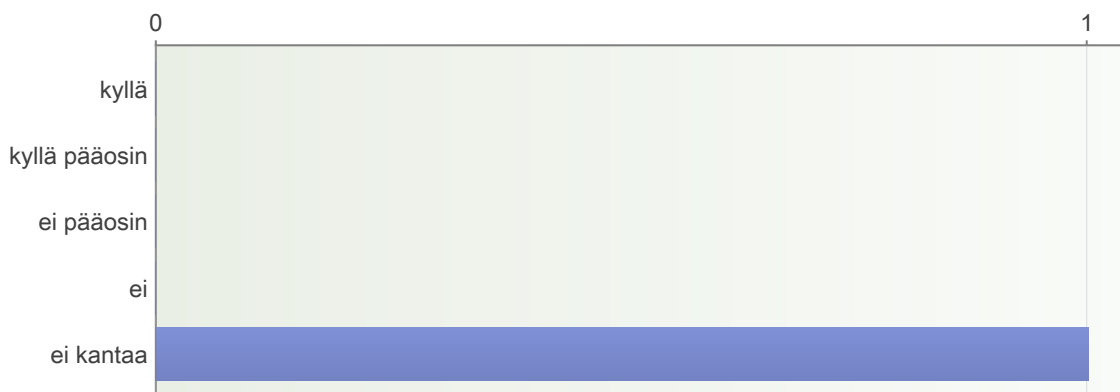
Avoimet vastaukset: ei kantaa

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidätekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

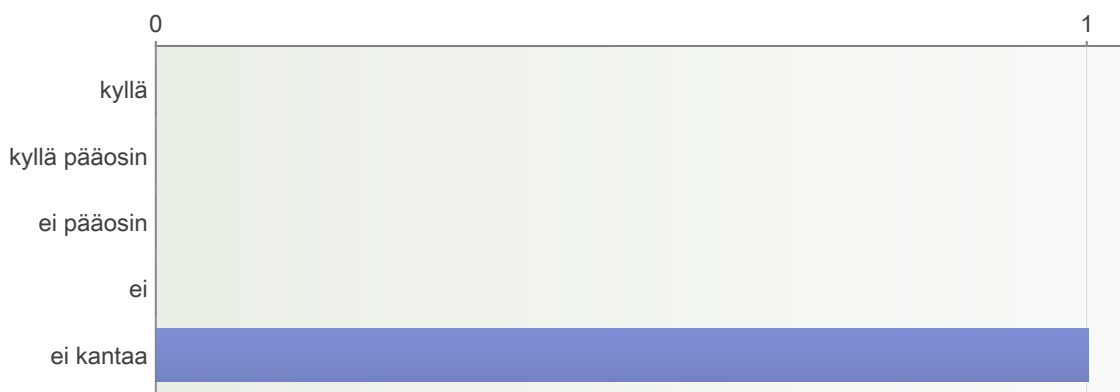
Avoimet vastaukset: ei kantaa

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

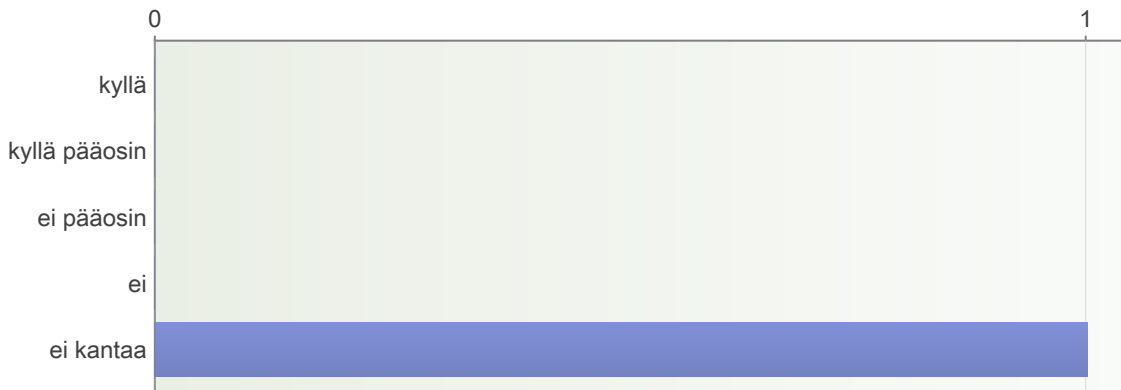
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

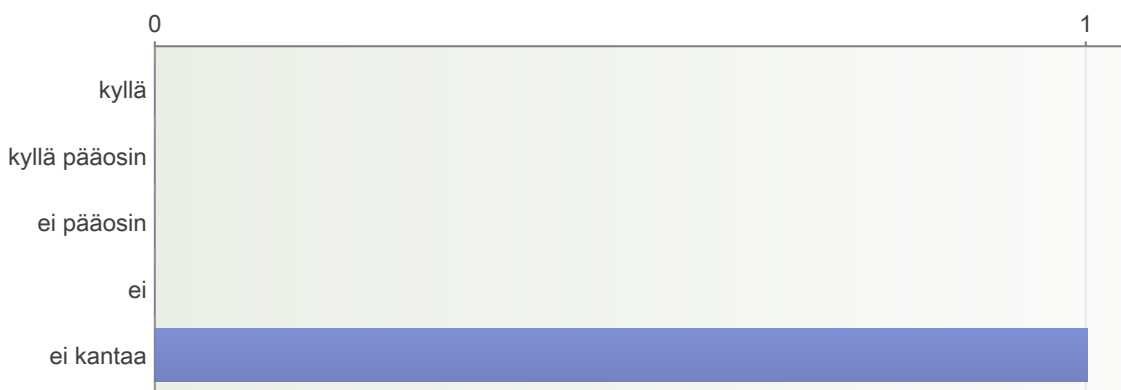
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidättekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

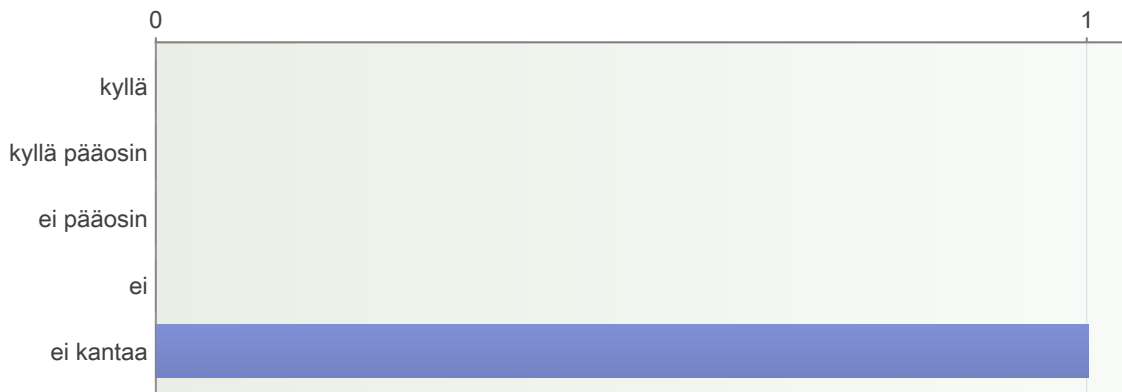
Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

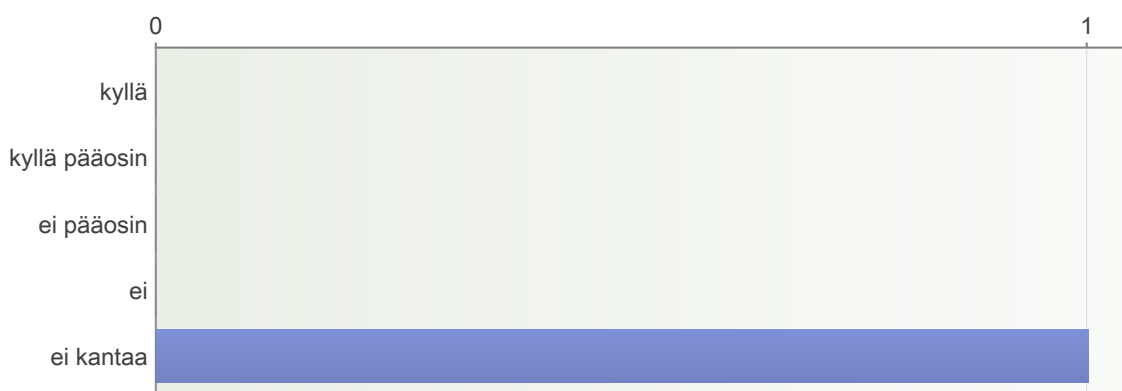
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Ei vastauksia.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Ei vastauksia.

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Yva ry haluaa kiinnittää huomiota siihen, että maakuntahallintouudistuksen yhteydessä myös ympäristöhallinnon tehtäviä ja viranomaistahoja ollaan merkittävästi uudistamassa. Ympäristöhallinnon tehtävänä tulee edelleenkin olla varmistaa ympäristönsuojelun hyvä taso sekä kokonaisvaltaisen ympäristön (elollinen ja ei-elollinen luonnoympäristö, ihmiset ja yhteisöt sekä kulttuuriympäristö) tilan parantaminen tai vähintäänkin heikentymisen estäminen.

Ympäristöviranomaisten käytettävissä on siis oltava riittävät resurssit ja osaaminen, jotta kaikki nykyiset ja tulevaisuudessa todennäköisesti pikemminkin lisääntyvät (mm. tiukentuva ilmastonmuutokseen liittyvä säätely) tehtävät voidaan hoitaa ammattitaitoisesti ja kohtuullisessa aikataulussa. Myös toiminnanharjoittajien kannalta on välttämätöntä, että ympäristöviranomaisilla on riittävät resurssit erilaisten ympäristösäätelyyn liittyvien hallinnollisten toimien hoitamiseen. Lisäksi viranomaisten on pystyttävä neuvomaan ja opastamaan toiminnanharjoittajia ja toimittava vuorovaikutuksessa eri osallisryhmien kanssa.

Aluehallintouudistuksen rinnalla on meneillään laajoja lainsäädäntöuudistuksia ympäristösäätelyn alalla. YVA-laki uudistuu, ja ympäristönsuojelulain kokonaisuudistus etenee vaihe vaiheelta. Tavoitteena on ns. yhden luukun lupajärjestelmä. Näiden ja muiden säätelyn kehittämishankkeiden tavoitteena on sujuvoittaa ja nopeuttaa ympäristömenettelyjä sekä vähentää hallintorasitetta, samalla säilyttäen ympäristönsuojelun korkea taso. Myös aluehallintouudistuksessa tulee säilyttää ympäristöviranomaisten toimintamahdollisuudet.

Erityisesti yhdistyksen toimialaa koskee YVA-yhteysviranomaisen rooli ja paikka ympäristöhallinnossa. Koska tämä ei ehdotuksen mukaisesti ole sisältyvässä maakunnan tehtäviin, yhteysviranomaistehtävät ovat siirtymässä valtion aluehallintoon. Tätä yhdistys pitää perusteltuna. Samalla yhdistys muistuttaa, että YVA-yhteysviranomaisella on oltava käytettävissään kaikkien ympäristön osa-alueiden riittävä tuntemus, erityisesti mukaan lukien vesiensuojelun asiantuntemus. Ehdotuksessa on nyt esitetty vastuuta vesiensuojelusta jätettäväksi maakuntatasolle. Yhdistyksen näkemyksen mukaan olisi tarkoituksenmukaista, että vesiensuojeluasiat olisivat samalla viranomaistasolla ympäristönsuojelun (mukaan lukien YVA-yhteysviranomaisen tehtävät) ja luonno- ja ympäristönsuojelun kanssa.

Lisäksi YVA-yhteysviranomaisella on oltava riittävät tiedot paikallisista olosuhteista. Maakunnan ja kuntien ympäristö- ja muiden viranomaisten tulee siten toimia hyvässä yhteistyössä valtiollisen YVA-yhteysviranomaisen kanssa.

Yhdistys toteaa, että YVA-yhteysviranomaisilla on nykytilanteessa niukkuutta resursseista, ja ääritapauksissa toimintamahdollisuudet ovat niin tiukat, että laadukas arviointimenettelyjen ohjaus lakisääteisissä aikatauluissa on mahdotonta tai lähes mahdotonta. Siksi yhdistys korostaa, että aluehallintouudistuksen yhteydessä YVA-yhteysviranomaisen tehtävistä ei tule resursseja (henkilötyövuosia) missään tapauksessa ainakaan vähentää.

YVA ry on vuonna 1994 pian Suomen YVA-lain säätämisen jälkeen perustettu yhdistys, joka toimii yhdysiteenä ja keskustelufoorumina ympäristövaikutusten arvioinnin parissa toimivien kesken. Se edistää osallistuvaa ja eri arvot esille tuovaa suunnittelua. Yhdistys antaa myös lausuntoja ja osallistuu aktiivisesti ympäristövaikutusten arvioinnin kehittämiseen. Yva ry on Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) jäsenseura.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.